

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 20 februari 1934 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av följande av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

1:o) **Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.** Under punkt 4 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 289,500 kronor, med 9,500 kronor till 280,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 134 av herr *Isacsson m. fl.*, vari gjorts framställning i fråga dels om tillerkännande åt extra assistenten vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet husdjursavdelning Adolf Gustafsson, från viss tidpunkt räknat, av samma avlöningsförmåner som två andra i motionen angivna extra assistenter vid husdjursavdelningen åtnjöte, dels ock att Gustafsson måtte vid viss eventuell förflyttning tillerkännas samma avlöning som viss annan angiven assistent vid nämnda avdelning.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagsminskning med 9,500 kronor, motsvarande det i centralanstaltens övergångsstat upptagna beloppet avseende överassistenten vid anstaltens avdelning för mejerihantering E. I. Haglund. Anslagsminskningen hänför sig till följande förhållande. Överassistenten Haglund, som från och med den 1 juli 1932 uppförts å övergångsstat, har sedan 1 november 1932 åtnjutit tjänstledighet med skyldighet för honom att under tjänstledigheten avstå honom för samma tid tillkommande avlöning. Anslaget belastades sålunda icke för närvarande av avlöning för ifrågavarande befattningshavare, och anledning finnes enligt statsrådsprotokollet att antaga att så ej heller i fortsättningen bleve fallet. Förslaget avser ingen förändring i centralanstaltens stater.

Beträffande den närmare *innebörden av motionen* må därur återgivas följande. Under 1929 hade överenskommelse träffats mellan centralanstaltens husdjursavdelning och Kristianstadsortens nya slakteriförening om förläggning under en tid av fem år av en försöksstation till andelsslakteriets stallar vid Långebro. Såsom föreståndare för denna försöksverksamhet, som tog sin början första dagarna av september 1929, hade utsetts extra assistenten vid centralanstaltens husdjursavdelning Adolf Gustafsson. I motionen hemställes, att Gustafsson måtte i samband med återflyttningen till Stockholm instundande september komma i åtnjutande av samma avlöningsförmåner som extra assistenterna vid samma avdelning Olofsson och Andersson, med vilka Gustafsson förut varit likställd i löneavseende men vilka från den 1 mars 1931 erhållit viss löneförhöjning, eller omkring 400 kronor för månad. Härjämte innebär motionen, att Gustafsson skulle från den tid han eventuellt bleve förflyttad till annan försöksstation eller gård erhålla samma löneförmåner som extra assistenten vid husdjursavdelningen Appelgren eller 450 kronor för månad.

Utskottet.

Vidkommande motionen vill utskottet erinra, att, enligt kungörelsen den 26 juni 1925 (nr 356) med avlöningsbestämmelser för icke ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen, avlöningsförmånerna för befattningshavare av det slag, varom här synes vara fråga, bestämmas — för så vitt ej Kungl. Maj:t för visst fall fastställt avlöningsförmånerna — med viss maximibegränsning av verkets styrelse eller i nu förevarande fall av styrelsen för centralanstalten. Med hänsyn härtill anser sig utskottet icke böra ingå på ett bedömande av den i motionen framförda avlöningsfrågan, för vilket ändamål de i motionen lämnade uppgifterna för övrigt icke ge någon ledning.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har utskottet intet att erinra.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning minska ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 289,500 kronor, med 9,500 kronor till 280,000 kronor;

2) att motionen II:134 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

2:o) **Statens växtskyddsanstalt.** Under punkt 5 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen 1) att godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till ordinarie stat för statens växtskyddsanstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935; 2) höja ordinarie för-

slagsanslaget till statens växtskyddsanstalt, nu 98,300 kronor, med 12,000 kronor till 110,300 kronor.

Vidkommande den i anstaltens stat ingående anslagsposten till övriga utgifter må erinras, att de i denna post innefattade omkostnaderna i propositionen nr 143 till 1931 års riksdag om inrättande bland annat av statens växtskyddsanstalt preliminärt hade uppskattats till 46,000 kronor för helt budgetår. I sitt förslag till stat för innevarande budgetår beräknade växtskyddsanstaltens styrelse ifrågavarande post till 38,000 kronor i enlighet med direktiv av statens granskningsnämnd och med beräkning att få för anstaltens verksamhet använda de enligt kungörelsen den 7 mars 1924 (nr 33) med bestämmelser angående undersökning av viss till utförelse ur riket avsedd potatis influtna eller inflytande avgifter för inspektion av potatis för export. Jämväl i Kungl. Maj:ts förslag till denna anslagsposts beräkning för budgetåret 1933/1934 togos nämnda avgifter i betraktande och fixerades anslagsbeloppet, med hänsyn till storleken av en då förefintlig behållning å influtna sådana avgifter och enär sträng sparsamhet borde iakttagas med avseende å ifrågavarande utgifter, till 30,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna anslagshöjningen med 12,000 kronor hänför sig till ovannämnda anslagspost till övriga utgifter, som med hänsyn till att några inkomster av potatisinspektion icke ansetts kunna påräknas för nästa budgetår befunnits böra höjas med nämnda belopp. Ändringen i anstaltens stat är påkallad härav.

Framställningen föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordat förslag till ordinarie stat för statens växtskyddsanstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

2) höja ordinarie förslagsanslaget till statens växtskyddsanstalt, nu 98,300 kronor, med 12,000 kronor till 110,300 kronor.

3:o) **Försök att förbättra hållbarheten m. m. hos smör.** Under punkt 7 har departementschefen förordat, att för ifrågavarande försöksverksamhet nästa år erforderligt belopp efter Kungl. Maj:ts bestämmande utanordnas antingen av mjölkavgiftsmedel eller från mjölkregleringsfonden, vadan något riksstatsanslag icke skulle erfordras för budgetåret 1934/1935.

Detta har utskottet velat för riksdagen

omförmäla.

4:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borregården i Skaraborgs län.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 8 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till driftkostnader för den till Lanna Borregården i Saleby socken av Skaraborgs län förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 22,000 kronor.

5:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län.** Kungl. Maj:ts under punkt 9 gjorda framställning innefattar en höjning med 3,000 kronor, varav 800 kronor för åstadkommande av likställighet i löneavseende mellan den vid ifrågavarande försöksgård anställde assistenten och assistenten vid försöksgården vid Lanna Borregården, och 2,200 kronor för tillgodoseende av försöksgårdens behov av ökade expensmedel.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till driftkostnader för den till Offers gård i Boteå socken av Västernorrlands län förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 24,000 kronor.

6:o) **Lantbrukshögskolan.** Kungl. Maj:ts under punkt 12 framställda förslag innebär att summan av de i ordinarie staten för innevarande budgetår ingående posterna, 368,700 kronor, skulle höjas till 398,470 kronor. Av ifrågavarande höjning å 29,770 kronor hänföra sig 5,070 kronor till posterna ersättningar till speciallärare. Sistnämnda höjning föranledes därav att undervisningens ändamålsenliga bedrivande i vissa ämnen befunnits kräva, att övningarna i dessa ämnen ske i mindre grupper. 6,400 kronor belöpa på avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare och avse närmast att möjliggöra anställande dels å institutionen för husdjurens anatomi och fysiologi, varå för närvarande finnes anställd en amanuens, av ett laboratoriebiträde, dels ock i enlighet med planen för undervisningens ordnande av ytterligare en assistent (lantbruksbotanik). Av de i den ursprungliga planen ingående fem docentstipendierna, varav tre ingå i det nuvarande anslaget, har i Kungl. Maj:ts förslag upptagits ytterligare ett sådant stipendium (6,000 kronor). Slutligen har för övriga utgifter beräknats en höjning med 12,300 kronor. Inbegripet övergångsstaten skulle anslaget till lantbrukshögskolan uppgå till $(398,470 + 12,800 =) 411,270$ kronor. Med hänsyn till att två professorsbefattningar icke heller under nästa budgetår torde komma att tillsättas, har från sistnämnda belopp,

liksom skett beträffande anslaget för innevarande budgetår, avdragits ett belopp av (10,740 + 10,740 =) 21,480 kronor och anslaget upptagits med ett till 389,000 kronor avrundat belopp.

Med tillstyrkande till förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till ordinarie stat för lantbrukshögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

2) höja ordinarie förslagsanslaget till lantbrukshögskolan, nu 360,000 kronor, med 29,000 kronor till 389,000 kronor.

7:o) Inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan. Under punkt 13 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 96,000 kronor.

Enligt den i propositionen nr 143 till 1931 års riksdag framlagda planen beräknades kostnaderna för inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan till 192,800 kronor att fördelas med lika andelar å budgetåren 1932/1933 och 1933/1934. De högre lantbruksundervisningssakkunniga, på vilkas beräkningar nämnda belopp grundades, framhöllo emellertid i sitt i propositionen återgivna yttrande, att de icke då kunde framlägga detaljerade uppgifter rörande berörda kostnader, utan finge det kostnadsbelopp, vartill de sakkunniga kommit genom att beräkna nio procent av de på visst sätt uppskattade totala byggnadskostnaderna, endast betraktas såsom ungefärligt.

Till följd av att institutionsbyggnaden för kemi m. m. ej omedelbart kunde uppföras, blev anslag för inventarier ej erforderligt för budgetåret 1932/1933. Med bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 18 i nionde huvudtiteln till 1933 års riksdag därom framställda förslag anvisade riksdagen för ändamålet för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 96,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att vid verkställd närmare utredning rörande ifrågavarande kostnader totalkostnaden för inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan komme att uppgå till 291,000 kronor.

Departementschefen har ansett, att man under för handen varande omständigheter borde utgå från den ovan angivna högre kostnadsberäkningen för inredning och inventarier. Då denna kostnadsberäkning icke rubbade det förut för budgetåret 1934/1935 beräknade anslagsbeloppet eller i avrundat tal 96,000 kronor, borde detta belopp nu äskas av riksdagen. Enligt beräkningen borde man utgå från att för budgetåret 1935/1936 torde behöva för ändamålet anvisas ett anslag av i runt tal 100,000 kronor.

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må för inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 96,000 kronor.

8:o) **Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp.** Kungl. Maj:ts under punkt 14 framställda förslag innebär i huvudsak allenast en omräkning för helt budgetår av de för institutet för innevarande budgetår fastställda staterna, avseende en tid av åtta månader.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till ordinarie stat och till övergångsstat för lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

2) höja ordinarie förslagsanslaget till lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp, nu 133,000 kronor, med 65,500 kronor till 198,500 kronor.

9:o) **Utbildningskurser för kontrollassistenter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 21 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till anordnande av utbildningskurser för kontrollassistenter anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor.

10:o) **Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare.** Under punkt 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordnande av utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Enligt 1933 års statsverksproposition uppskattades det totala medelsbehovet för år till 29,500 kronor. På grund av en beräknad reservation av i runt tal 3,500 kronor anvisades av riksdagen för budgetåret 1933/1934 26,000 kronor i form av extra reservationsanslag.

De för närvarande utgående anslagen för ifrågakvarande kurser avse att bestrida kostnaderna för det läsår, som avslutas i oktober under det budgetår, för vilket anslaget uppförts. Anslaget för nu löpande budgetåret hänför sig sålunda till läsåret 1932/1933. Av statsmakterna 1933 beslutad sänkning av gottgörelsen till kursernas anordnare, vilken föranledde en

minskning av anslaget för ändamålet, gäller emellertid först från och med den 1 oktober 1933. På grund härav har en brist å 10,100 kronor förutsatts komma att uppstå å anslaget för innevarande år. Denna brist har nu inräknats i anslaget för nästa budgetår, som sålunda föreslagits att uppföras med ett belopp av $(10,100 + 29,500 =)$ 39,600 kronor, avrundat till 40,000 kronor.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till anordnande av utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

11:o) **Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna.** Medelsbehovet för innevarande budgetår beräknades till något över 3,500 kronor, men anvisades på grund av reservation nytt anslag med allenast 1,500 kronor. Med hänsyn till den för nästa budgetåret beräknade reservationen har anslaget under punkt 23 för samma budgetår upptagits till ett med 500 kronor förhöjt belopp.

Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må till anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor.

12:o) **Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel.** Kungl. Maj:ts under punkt 24 framställda förslag innebär en ökning med 200 kronor i jämförelse med anslaget till ifrågavarande ändamål för innevarande budgetår beroende på att någon reservation i motsats till föregående år ej är att påräkna.

Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må till anordnande av utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 3,200 kronor.

13:o) **Hovbeslagsskolan vid Alnarp.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp med oförändrat belopp 4,400 kronor.

14:o) **Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 28 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 18,000 kronor.

15:o) **Kurser i trädgårdsskötsel.** Under punkt 29 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 26,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 170 av herr *Holstensson m. fl.*, likalydande med II: 73 av herr *Andersson i Leabo m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen måtte besluta att höja det i statsverkspropositionen uppförda anslaget till kurser i trädgårdsskötsel från 26,000 kronor till 30,000 kronor;

2) II: 137 av herrar *Magnusson i Skövde* och *Björck i Kristianstad*, vari hemställt, att anslaget till kurser i trädgårdsskötsel höjes med 4,000 kronor till 30,000 kronor, varav minst 20,000 kronor beräknas utgå till utbildning av trädskötare.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Till kurser i trädgårdsskötsel anvisades för budgetåret 1933/1934 26,000 kronor att användas med 16,000 kronor för utbildningskurser för trädskötare i södra och mellersta Sverige, med 2,500 kronor för den årliga trädgårdskursen i Norrland samt med 7,500 kronor för utbildningskurser för trädgårdsskötare i norra Sverige och ambuleraande trädgårdskurser i Norrland.

Kungl. Maj:ts förslag avser anvisande för nästa budgetår av anslag till samma belopp som för innevarande budgetår eller 26,000 kronor.

I *motionerna* föreslås en höjning med 4,000 kronor, närmast avsedd för utbildningskurser för trädskötare.

Utskottet.

Till stöd för motionerna har åberopats det stora antal personer, som enligt vad lantbruksstyrelsen i ärendet anført sökt inträde vid trädskötarkurserna men som på grund av anslagens otillräcklighet icke kunnat antagas. Utskottet, som delar motionärernas mening om betydelsen av att medel kunna stå till förfogande för ifrågavarande behjärtansvärda ändamål i önskvärd omfattning, vill emellertid å andra sidan framhålla, att särskilt under rådande arbetslöshet antalet sökande knappast torde i och för sig återspegla det verkliga behovet av trädskötare och därför icke synes böra få vara ensamt avgörande för bestämmande av anslagsbelopp.

pets storlek. Då härtill kommer att den för innevarande budgetår företagna nedsättningen nödvändiggjorts med hänsyn till det statsfinansiella läget och detta alltjämt kräver iakttagande av största sparsamhet, anser sig utskottet icke kunna förorda högre anslag än Kungl. Maj:t föreslagit.

Under återopandande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionerna I:170 och II:73 samt II:137 till kurser i trädgårds-skötsel anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 26,000 kronor.

16:o) **Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln.** Under punkt 32 har Kungl. Maj:t för budgetåret 1934/1935 upptagit ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln med oförändrat belopp, 175,000 kronor.

I två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I:38 av herr *Bengtsson m. fl.* och II:354 av herr *Larsson m. fl.*, har hemställts, att riksdagen måtte med anledning av statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, punkt 32, besluta att till främjande i allmänhet av nötboskapsaveln för budgetåret 1934/1935 i stället för äskade 175,000 kronor anvisa ett ordinarie reservationsanslag av 230,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln var för budgetåret 1932/1933 upptaget med 273,000 kronor. Anslagets användning reglerades av bestämmelserna dels i reglementet den 15 juni 1922 (nr 302) för med statsmedel understödd premiering och stamboksföring av nötboskap med däri genom kungörelsen nr 79/1928 gjord ändring, dels ock i kungörelsen samma dag (nr 303) angående statsbidrag till nötboskapsavelns främjande.

För budgetåret 1933/1934 har anslaget av statsfinansiella skäl nedsatts till 175,000 kronor. För anslagets användning gälla bestämmelserna i kungörelsen den 12 maj 1933 (nr 202) om inskränkning under kalenderåret 1933 av den med statsmedel understödda verksamheten för nötboskapsavelns främjande. Enligt sistnämnda bestämmelser kan statsunderstöd utgå för utlämnande av tilläggspris för tjur, tillhörande tjuvförening. Mindre statsbidrag må även utgå för bestridande av kostnader, som till följd av övergång från förutvarande till nya ordningen av särskild anledning finnas böra bestridas av statsmedel.

I *Kungl. Maj:ts förslag* har förevarande anslag upptagits med oförändrat belopp.

I *motionerna* åter har upptagits ett av lantbruksstyrelsen i ärendet framställt förslag om en höjning av anslaget till 230,000 kronor. Lantbruksstyrelsen, som därvid utgått från att bidragsverksamheten på ifrågavarande område borde helt inriktas på stödjande av tjurföreningarna (tilläggspris för tjurar), har uppskattat det erforderliga statsbidraget för tilläggspris till 215,000 kronor. I ändamål att möjliggöra statsbidrags utgående jämväl till kostnader för i samband med tjurpremieringen erforderliga besiktningaresor har därtill lagts 15,000 kronor.

Utskottet.

De med ifrågavarande anslag understödda åtgärderna hava varit av stor betydelse för nötboskapsavels höjande och statens medverkan på detta område torde fortfarande vara av nöden. Vidkommande anslagsbeloppets storlek hyser utskottet den uppfattningen, att den förliden år härutinnan vidtagna starka begränsningen kan befaras komma att medföra ett äventyrande av de hittills uppnådda värdefulla resultaten. Med hänsyn härtill anser sig utskottet böra förorda sådan höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget — vilket är lika med det för innevarande budgetår beviljade — att anslaget kommer att motsvara vad som enligt lantbruksstyrelsens beräkning erfordras för upprätthållande av tjurföreningarnas verksamhet, eller med 40,000 kronor till 215,000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning samt med anledning av *motionerna* I: 38 och II: 354 höja ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, nu 175,000 kronor, med 40,000 kronor till 215,000 kronor.

17:o) **Understöd åt kontrollföreningsverksamhet.** Kungl. Maj:ts under punkt 33 gjorda framställning innebär, att kontrollföreningsverksamheten nästa budgetår skulle bedrivas enligt nuvarande grunder. Med hänsyn till beräknad reservation har anslaget ansetts kunna minskas med 10,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie reservationsanslaget till understöd åt kontrollföreningsverksamheten, nu 90,000 kronor, med 10,000 kronor till 80,000 kronor.

18:o) **Befrämjande i allmänhet av svinaveln.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 35 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie reservationsanslaget till befrämjande av svinaveln med oförändrat belopp, 35,000 kronor.

19:o) **Avkastningsbedömning rörande avelssvin.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 36 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, för anordnande av avkastningsbedömning rörande avelssvin anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 25,000 kronor.

20:o) **Fåravelns befrämjande.** Under punkt 37 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie reservationsanslaget till fåravelns befrämjande, nu 3,000 kronor, med 800 kronor till 3,800 kronor.

I två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 69 av herr *Bodin, Gunnar, m. fl.*, och II: 133 av herr *Gardell* i *Gahns m. fl.*, har hemställts, att under nionde huvudtiteln, fåravelns befrämjande, utöver vad Kungl. Maj:t i sin proposition föreslagit bevilja ett statsunderstöd av 3,500 kronor till premiering av i enskild ägo befintliga baggar att utgå efter samma grunder som gälla vid premiering av baggar tillhörande baggföreningar.

Ordinarie reservationsanslaget till fåravelns befrämjande, som för budgetåret 1932/1933 var upptaget till 22,000 kronor, är för innevarande budgetår med hänsyn till beräknad reservation å 4,000 kronor och av statsfinansiella skäl vidtagna inskränkningar i statens åtgärder till fåravelns främjande uppfört med 3,000 kronor.

Erinras må, att den 26 februari 1931 utfärdats dels reglemente (nr 24) för den med statsmedel understödda premieringen och stamboksföringen av får, dels kungörelse (nr 25) angående statsbidrag till fåravelns befrämjande.

Emellertid gälla för 1933 särskilda bestämmelser, vilka återfinnas i kungörelsen den 12 maj 1933 (nr 204) om inskränkning under kalenderåret 1933 av den med statsmedel understödda verksamheten för fåravelns främjande ävensom i Kungl. Maj:ts brev den 26 maj 1933. Enligt dessa bestämmelser skall ifrågavarande verksamhet omfatta allenast premiering av baggar, tillhörande baggförening, stamboksföring av får samt bildande och upprätthållande av fåravelsstation inom Kopparbergs län samt de norrländska länen.

Medelsbehovet för innevarande budgetår beräknades till 7,000 kronor,

men på grund av en till 4,000 kronor beräknad reservation upptogs förevarande anslag till allenast 3,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att statens bidrag till ifrågavarande ändamål skulle utgå enligt för innevarande budgetår gällande grunder. På grund av att till nästa budgetår reservation beräknats uppkomma å högst 3,200 kronor, har en höjning av anslaget med 800 kronor föreslagits.

I *motionerna* har så tillvida upptagits ett av lantbruksstyrelsen i ärendet framställt förslag att statsbidrag skulle få utgå jämväl till pris för baggar tillhörande enskilda fårägare, vilket motiverats med att begränsningen av statsbidrag till penningpris allenast för baggar tillhörande baggförening skulle komma att få menliga verkningar för fårskötseln i vissa delar av landet. I överensstämmelse härmed hava motionärerna, under framhållande av särskilt förhållandena inom Gotlands och Kalmar läns norra hushållningssällskap, hemställt om en höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget med 3,500 kronor.

Utskottet.

Även om utskottet väl inser, att de förlidet år vidtagna inskränkningarna i statens åtgärder till fåravelns främjande, vilka föranleddes av statsfinansiella hänsyn, kunna vålla vissa olägenheter, anser sig utskottet dock icke böra i det fortfarande lika svåra statsfinansiella läget förorda någon förhöjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet. Utskottet kan sålunda icke biträda motionerna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionerna I: 69 och II: 133, höja ordinarie reservationsanslaget till fåravelns befrämjande, nu 3,000 kronor, med 800 kronor till 3,800 kronor.

21:o) **Getavelns befrämjande.** Under punkt 38 har departementschefen anfört, att med hänsyn till påräknelig reservation den 30 juni 1934 något anslag icke vore erforderligt för att under budgetåret 1934/1935 upprätthålla statens verksamhet för getavelns befrämjande i samma omfattning som under innevarande budgetår. Detta har utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

22:o) **Fjäderfäavelns befrämjande.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 39 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till fjäderfäavelns befrämjande anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 35,000 kronor.

23:o) **Veterinärhögskolan.** Under punkt 41 har Kungl. Maj:t gjort framställning i fråga om ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan. Förslaget innebär i jämförelse med anslaget för innevarande budgetår i huvudsak, att den i anslaget ingående posten till vikariatsersättningar i enlighet med numera tillämpad praxis skulle utgå, varjämte utgifterna för avlöningar till det tekniska bitrådet å patologisk-anatomiska institutionen ävensom till de befattningshavare, som för närvarande uppbära lön av inkomsterna från högskolans rörelse (2 sjukvårdare, 1 chaufför, 1 gårdskar, 3 hovslagare, 1 extra hundskötare och 1 extra hästskötare), skulle överföras till anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. I anslagsposten till övriga utgifter har inräknats ett belopp å 5,500 kronor för inköp av ytterligare en automobil för ambulatoriska klinikens räkning. Med vissa mindre jämkningar i de i sistberörda anslagspost beräknade utgifterna skulle för tillgodoseendet av samtliga nettoutgifter vid högskolan tarvas en anslagsökning av 3,100 kronor.

Emot Kungl. Maj:ts framställning har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må

- 1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till stat för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;
- 2) höja ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan, nu 334,500 kronor, med 3,100 kronor till 337,600 kronor.

24:o) **Länsveterinärer.** Under punkt 43 har Kungl. Maj:t gjort framställning i fråga om ordinarie förslagsanslaget till länsveterinärer. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att de nuvarande länsveterinärerna i Medelpads länsveterinärdistrikt och Dalarnas övre länsveterinärdistrikt, i enlighet med vad som förutsattes vid behandling vid 1933 års riksdag av frågan om landets indelning i veterinärdistrikt, skulle från och med budgetåret 1934/1935 överföras å övergångsstat med härav betingade ändringar i gällande stat för länsveterinärer. Denna anordning föranleder icke någon ändring i anslagsbeloppet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

- 1) från och med den 1 juli 1934 bestämma antalet ordinarie länsveterinärer på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
4 länsveterinärer (en i vardera av Väster- norrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	B 21;
20 länsveterinärer (en i vardera av övriga län)	B 20;

2) besluta, att från och med den 1 juli 1934 skola vara uppförda å övergångsstat:

Befattning	Lönegrad
1 länsveterinär i Medelpads länsveterinär- distrikt	B 21;
1 länsveterinär i Dalarnas övre länsveterinär- distrikt	B 20;

3) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordat förslag till ordinarie stat och övergångsstat för länsveterinärer, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

4) i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie förslagsanslaget till länsveterinärer med oförändrat belopp, 186,000 kronor.

25:o) **Allmänt anslag till hushållningssällskapen.** Under punkt 49 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie anslaget »Allmänt anslag till hushållningssällskapen» med oförändrat belopp av 2,600,000 kronor, att fördelas mellan hushållningssällskapen i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt förslag.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen:

1) I:167 av herr *Gabrielsson m. fl.*, likalydande med II:318 av herr *von Seth m. fl.*, vari hemstälts, att riksdagen måtte besluta att såsom »Allmänt anslag till hushållningssällskapen» för budgetåret 1934/1935 i stället för äskade 2,600,000 kronor anvisa ett belopp av 3,000,000 kronor;

2) I:164 av herr *Johansson, Johan*, likalydande med II:343 av herr *Ryberg m. fl.*, vari hemstälts, att riksdagen måtte besluta, att såsom villkor för hushållningssällskaps åtnjutande av statsbidrag från och med den 1 juli 1934 från »Allmänt anslag till hushållningssällskapen» måtte föreskrivas, att resekostnads- och traktamentsersättning icke får utgå efter förmånligare grunder till hushållningssällskapens befattningshavare än till statens befattningshavare i samma tjänsteställning och med motsvarande tjänstgöringsförhållanden;

3) I:165 av herr *Roos*, vari hemstälts, att riksdagen ville i skrivelse till Konungen anhålla om utredning om lämplig fördelning av allmänna

anslaget till hushållningssällskapen samt, sedan dylik utredning ägt rum, om framläggande för riksdagen av förslag till ny förordning härom att träda i stället för kungl. förordningen den 18 mars 1927;

4) I:166 av herr *Bodin, Gunnar*, likalydande med II:325 av herr *Gardell* i Gahns *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag till ändring av de i förordningen den 18 mars 1927 bestämda grunderna angående fördelningen av allmänt anslag till hushållningssällskapen, att riksdagen ville besluta, att den fördelning av anslaget för en tioårsperiod, som enligt förordningen skall göras år 1934, måtte avse endast tiden till dess riksdagen blir i tillfälle att pröva dylikt förslag, samt att riksdagen ville bestämma, att det grundbelopp, som enligt berörda förordning skall tillföras varje hushållningssällskap, skall tillsvidare utgöra 20,000 kronor;

5) II:311 av herr *Osberg*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att samtliga befattningshavare hos hushållningssällskap icke må vara ledamot eller suppleant i sällskapens förvaltningsutskott, samt att utskottet måtte vidtaga den ändring i nu gällande förordning, som ett bifall till ifrågavarande hemställan nödvändiggör.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, hänvisas till motionerna.

Vid 1913 års riksdag beslöts att i stället för den andel i brännvinsförsäljningsmedlen, som tidigare tillkommit hushållningssällskapen, till sällskapen skulle från och med år 1915 utgå viss årlig ersättning, vilken av riksdagen bestämdes till 2,100,000 kronor. I riksstaten upptogs därefter och med budgetåret 1926/1927 för ändamålet ett ordinarie anslag å nämnda belopp. Anslaget benämndes ursprungligen »ersättning till hushållningssällskapen för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel» men erhöll senare benämningen »allmänt anslag till hushållningssällskapen». Utöver det ordinarie anslaget anvisade riksdagen från och med 1920 till och med budgetåret 1926/1927 vissa extra anslag såsom bidrag till hushållningssällskapen. Vid 1927 års riksdag sammanslogos det ordinarie och det extra anslaget till sällskapen till ett ordinarie anslag, som bestämdes till 2,900,000 kronor. Detta anslag höjdes sedermera av 1929 års riksdag till 3,000,000 kronor.

Gällande bestämmelser för användningen av det allmänna anslaget återfinnas i förordningen den 18 mars 1927 (nr 120) angående fördelning av allmänt anslag till hushållningssällskapen. I denna förordning stadgas följande.

Vid fördelning av anslag, som av riksdagen under titel allmänt anslag till hushållningssällskapen beviljas, skall så förfaras, att ett grundbelopp av 10,000 kronor tillföres varje hushållningssällskap samt att därefter av anslagets återstod å sällskapen fördelas *sex tiondelar* efter den med jordbruk och fiske sysselsatta folkmängden inom hushållningssällskapsområdena, *tre tiondelar* efter den övriga folkmängden inom samma områden, dock att, där stad inom hushållningssällskaps område har mer än 10,000

invånare, av överskjutande invånarantalet medräknas allenast tjugu procent, och *en tiondel* efter arealen av sällskapens områden. Vad beträffar den del av anslaget, som icke utgår såsom grundbelopp, skall de särskilda hushållningssällskapens delaktighet däri enligt nyss angivna grunder fastställas för tioårsperioder, därvid folkmängden och dennas gruppering efter yrken beräknas med stöd av den senast före sådan periods början hållna folkräkningen. Såsom första tioårsperiod skall räknas åren 1925—1934. Statskontoret har att under juli varje år utbetala det varje hushållningssällskap tillkommande beloppet.

Allmänna grunder för hushållningssällskapens organisation återfinnas i kungörelsen den 8 juni 1923 (nr 229).

Vid fjolårets riksdag blev anslaget av statsfinansiella skäl sänkt till 2,600,000 kronor, därav 2,500,000 kronor skulle utgå enligt bestämmelserna i förenämnda förordning, medan anslagets återstod, 100,000 kronor, skulle av Kungl. Maj:t, efter prövning av de olika hushållningssällskapens förmåga att med egna medel bidra till bestridande av vissa skäliga omkostnader, fördelas mellan de sällskap, som funnes vara i behov av ytterligare bidrag. I överensstämmelse med riksdagens beslut i ärendet utfärdade Kungl. Maj:t den 12 maj 1933 kungörelse (nr 206) angående fördelning av det för budgetåret 1933/1934 anvisade allmänna anslaget till hushållningssällskapen. Den 12 oktober 1933 har Kungl. Maj:t fördelat berörda anslagsdel å 100,000 kronor mellan vissa hushållningssällskap.

I *Kungl. Maj:ts förslag* föreslås upptagande av ifrågavarande anslag för nästa budgetår med samma belopp som för innevarande budgetår eller 2,600,000 kronor att användas enligt samma bestämmelser, som meddelats beträffande anslaget för budgetåret 1933/1934.

I *motionerna I: 167 och II: 318* har hemställts om höjning av anslaget till 3,000,000 kronor, varvid åberopats bland annat ett av lantbruksstyrelsen gjort uttalande, att den förlidet år gjorda nedskärningen medfört svårighet för flertalet hushållningssällskap att uppehålla verksamheten i önskvärd omfattning.

Motionerna I: 164 och II: 343 bygga på vad riksdagens år 1933 församlade revisorer i sin berättelse (52 §) anfört rörande till vissa hushållningssällskapens befattningshavare för närvarande utgående rese- och traktamentsersättning. På sätt av nämnda berättelse närmare framginge åtnjöte vissa av hushållningssällskapens befattningshavare resekostnads- och traktamentsersättning enligt förmånligare grunder än statens befattningshavare i samma tjänsteställning och med motsvarande tjänstgöringsförhållanden. I anslutning till de åtgärder (besparingsreglementen), som vidtagits för nedbringande av statsverkets kostnader för tjänsteresor, syntes det revisorerna böra tagas under övervägande, huruvida icke motsvarande besparingsbestämmelser lämpligen borde vinna tillämpning även för hushållningssällskapens befattningshavare. Statsrevisorerna uttala därför önskvärheten av att riksdagen såsom villkor för hushållnings-

sällskaps åtnjutande av statsbidrag föreskreve, att resekostnads- och traktamentsersättning icke finge utgå efter förmånligare grunder till hushållningssällskapens befattningshavare än till statens befattningshavare i samma tjänsteställning och med motsvarande tjänstgöringsförhållanden. I enlighet härmed föreslå motionärerna uppställande från och med budgetåret 1934/1935 av ett dylikt villkor för statsbidrags erhållande från ifrågavarande anslag.

Motionerna I: 165 samt I: 166 och II: 325 avse ändringar i gällande grunder för fördelningen de olika hushållningssällskapen emellan av förevarande anslag. I sådant syfte hemställes i båda motionerna, vilka närmast taga sikte på förhållandena inom Gotlands län, om en utredning. *Motionen I: 166* innebär därtill att i avvaktan på den närmare utredningen en partiell reform skulle vidtagas för vinnande av en i någon mån rättvisare fördelning, och föreslår motionären i sådant syfte, att grundbeloppet tillsvidare höjes till 20,000 kronor. Härjämte avser denna motion, att fastställande 1934 av hushållningssällskapens delaktighet i den del av anslaget, som icke utgår som grundanslag, måtte avse allenast tiden till dess riksdagen blir i tillfälle pröva förslag till ändrade fördelningsgrunder.

I *motionen II: 311* slutligen erinras, att enligt de gällande allmänna grunderna för hushållningssällskapens organisation (nr 229/1923) sekreterare hos hushållningssällskap är självskriven ledamot i sällskapets förvaltningsutskott, under det att annan befattningshavare hos hushållningssällskap icke må vara ledamot eller suppleant i förvaltningsutskottet. Under framhållande att sekreterare hos hushållningssällskapen uteslutande borde vara tjänsteman, som ägnade sig åt expeditionsgöromålen och de uppdrag förvaltningsutskottet kunde finna lämpligt att överlåta åt denne, föreslår motionären sådan ändring i nämnda allmänna grunder att *ingen* hos hushållningssällskap anställd befattningshavare må vara ledamot eller suppleant i hushållningssällskaps förvaltningsutskott.

Beträffande först den i motionerna I: 167 och II: 318 föreslagna anslagshöjningen håller utskottet i likhet med motionärerna före, att den avsevärda beskäring av ifrågavarande anslag i förhållande till anslagets belopp senast för budgetåret 1932/1933, som av Kungl. Maj:t föreslås jämväl för nästa budgetår, torde komma att vålla hushållningssällskapen betydliga svårigheter. I betraktande av de viktiga och alltjämt mera omfattande uppgifter, som åvila hushållningssällskapen, anser sig utskottet böra förorda en höjning av det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet, vilken dock av statsfinansiella hänsyn torde böra begränsas till 100,000 kronor. Anslaget skulle sålunda komma att uppgå till 2,700,000 kronor.

Utskottet

Vidkommande motionerna I: 164 och II: 343 hyser utskottet den uppfattningen, att rese- och traktamentsersättning till hushållningssällskapens

befattningshavare liksom även dessa befattningshavares avlöningsförmåner i övrigt icke bör utgå efter förmånligare grunder än till statens befattningshavare i enahanda tjänsteställning och med motsvarande tjänstgöringsförhållanden. Då emellertid förevarande spörsmål senare kommer under riksdagens bedömande i samband med behandlingen av statsutskottets utlåtande över statsrevisorernas berättelse och då med hänsyn till att det för budgetåret 1934/1935 äskade anslaget har avseende å hushållningssällskapens verksamhet under kalenderåret 1934 det ifrågasatta villkoret icke lär kunna uppställas beträffande anslaget för nästa budgetår, har jordbruksutskottet icke ansett sig nu böra göra någon direkt hemställan i saken.

Vad angår den i motionerna I:165 samt I:166 och II:325 ifrågasatta utredningen för åstadkommande av en rättvisare fördelning av det ifrågavarande allmänna anslaget till hushållningssällskapen vill utskottet erinra, att denna fråga varit föremål för ingående överväganden så sent som 1927, då de nu gällande fördelningsgrunderna fastställdes. Med hänsyn härtill och då dessa grunder enligt utskottets mening i stort sett torde tillgodose rimliga krav i förevarande hänseende, synes knappast något vara att vinna på en ny utredning. Med denna uppfattning kan utskottet sålunda icke förorda motionerna.

Rörande slutligen det i motionen II:311 framställda förslaget, som närmast synes avse att utestänga hushållningssällskapens sekreterare från ledamotskap i respektive sällskaps förvaltningsutskott, torde erfarenheten hava visat, att sekreterarnas självskriftenhet i förvaltningsutskotten varit till fördel för hushållningssällskapens verksamhet, och utskottet kan icke finna, att i motionen anförts något skäl, som skulle kunna motivera en förändring av gällande bestämmelser i förevarande avseende.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med anledning av motionerna I:167 och II:318 för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie anslaget »Allmänt anslag till hushållningssällskapen» med oförändrat belopp av 2,700,000 kronor, att fördelas mellan hushållningssällskapen i enlighet med av departementschefen tillstyrkt förslag;
- 2) att motionerna I:164 och II:343 må anses besvarade genom vad utskottet här ovan anför;
- 3) att motionerna I:165 samt I:166 och II:325 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;
- 4) att motionen II:311 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

26:o) **Sekreterare hos hushållningssällskapen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 50 gjorda framställning — avseende anvisande för nästa budgetår av anslag för ändamålet till samma belopp som för innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom statsbidrag för 1934 till avlönande av sekreterare hos hushållningssällskapen anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 172,000 kronor.

27:o) **Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 52 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m. anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 14,500 kronor.

28:o) **Jordbrukskonsulenter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 53 gjorda framställning — avseende anvisande för nästa budgetår av anslag för ändamålet till samma belopp som för innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till avlönande under 1934 av högst 59 jordbrukskonsulenter anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

29:o) **Vandringsrättare.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 54 gjorda framställning — avseende anvisande för nästa budgetår av anslag för ändamålet till samma belopp som för innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till avlönande under 1934 av vandringsrättare anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 123,000 kronor.

30:o) **Utbildningskurser för vandringsrättare.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 55 gjorda framställning — innebärande att statsbidrag för ändamålet skulle utgå för anordnande av två kurser efter en beräknad kostnad som hittills av 1,700 kronor för kurs — hemställer utskottet,

att riksdagen må för anordnande under 1935 av utbildningskurser för vandringsrättare anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 3,300 kronor.

31:o) **Täckdikningsförmän.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 56 gjorda framställning — avseende anvisande för nästa budgetår av anslag för ändamålet till samma belopp som för innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till avlönande under 1934 av täckdikningsförmän anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 26,000 kronor.

32:o) **Utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän.** Under punkt 57 har Kungl. Maj:t gjort framställning om anvisande av medel till anordnande av kurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän. På grund av förefintlig reservation har anslag för ändamålet ej anvisats för innevarande budgetår. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag, avseende en kurs av vartdera slaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till anordnande av utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 13,000 kronor.

33:o) **Svenska mosskulturföreningen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 63 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till understöd åt svenska mosskulturföreningen anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 95,000 kronor.

34:o) **Försöksgård å myrjord i Jämtlands län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 64 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, såsom bidrag till driftkostnader vid svenska mosskulturföreningens försöksgård å myrjord vid Gisselås i Jämtlands län anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 14,700 kronor.

35:o) **Försöksgård å myrjord i Norrbottens län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 65 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 8,000 kronor.

36:o) **Befordrande av inhemska fröodling.** Kungl. Maj:ts under punkt 68 gjorda framställning innefattar en anslagshöjning motsvarande den reservation å i avrundat tal 2,000 kronor, som togs i betraktande vid anslagsberäkning för ändamålet för innevarande budgetår. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till befordrande av inhemska fröodling, nu 20,000 kronor, med 2,000 kronor till 22,000 kronor.

37:o) **Sveriges utsädesförening.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 69 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, för uppehållande av Sveriges utsädesförenings verksamhet anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 224,000 kronor.

38:o) **Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 70 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, för uppehållande av växtförädlingsverksamheten å Weibullsholm anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 65,000 kronor.

39:o) **Svenska betes- och vallföreningen.** Under punkt 73 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 73,500 kronor.

I två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner nämligen I: 173 av herr *Gabrielsson m. fl.* och II: 312 av herr *Hagman m. fl.* har hemställts, att riksdagen på extra stat under nionde huvudtiteln ville bevilja det av lantbruksstyrelsen för budgetåret 1933/1934 tillstyrka anslaget av 80,200 kronor för upprätthållandet av svenska be-

tes- och vallföreningens verksamhet, innebärande detta en ökning i jämförelse med löpande budgetår av 6,700 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Till uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet har från och med budgetåret 1925/1926 å riksstaten anvisats ett extra anslag. Detta upptogs för budgetåret 1932/1933 med 87,000 kronor men nedsattes för innevarande budgetår i enlighet med av granskningsnämnden därom gjord framställning med 15 procent eller till 73,500 kronor.

I *Kungl. Maj:ts förslag* har anslaget till svenska betes- och vallföreningen upptagits med samma belopp som för innevarande budgetår.

I *motionerna* har i enlighet med ett av lantbruksstyrelsen i ärendet framställt förslag hemställts om beviljande av ett med 6,700 kronor förhöjt anslag. Av detta belopp äro (2,500 + 500 =) 3,000 kronor avsedda för att tillgodose behovet av kompetent försöksledare, 100 kronor till ålderstillägg åt en vaktmästare, 1,236 kronor till bestridande av resekostnader, som föränledas av föreningens med särskilt statsbidrag bekostade kultiveringsförsök och kontrollgårdar, och resten närmast till den av föreningen eljest bedrivna försöksverksamheten.

Utskottet.

Utskottet erkänner oförbehållsamt den av svenska betes- och vallföreningen bedrivna verksamhetens stora betydelse för landets jordbruk och anser, att föreningen därför är förtjänt av fortsatt statsunderstöd. Med hänsyn härtill och då på sätt i motionerna framhållits den i motionerna föreslagna anslagshöjningen med 6,700 kronor läser vara erforderlig närmast för att föreningen skall bliva i tillfälle att, såsom önskvärt är, fullfölja sin särskilt under den nu pågående utvecklingen inom jordbrukets produktion betydelsefulla och vägledande försöksverksamhet, anser sig utskottet böra tillstyrka motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt motionerna I: 173 och II: 312 för uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 80,200 kronor.

40:o) **Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader.** Under punkt 75 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

Enligt vissa i 10 § av ägofredslagen intagna bestämmelser skall, där skogs- eller utmark möter å ömse sidor om ägo gräns och stängsel ej fanns

i gränsen den 1 januari 1933, skogs- eller utmarken, i den mån den ej hålles inhägnad, anses upplåten till gemensamt bete för större hemdjur. Inom län eller länsdel, där enligt särskild föreskrift av Kungl. Maj:t stängsel skall freda även mot mindre hemdjur eller visst slag av sådana djur, skall dock rätten till gemensamt bete jämväl avse sådana mindre hemdjur, som föreskriiten angår. Vid sidan av dessa bestämmelser hava i 12—20 §§ av lagen inrymts åtskilliga stadganden i syfte att bereda ägare till skogs- eller utmark, som var ohägnad den 1 januari 1933 och följaktligen då upplåten till gemensamhetsbete, möjlighet att på annat sätt än genom markens inhägnande få marken fredad mot främmande betesdjur. Dessa bestämmelser innebära, att ägare till dylik mark under vissa förutsättningar äger erhålla reglering av rätten till bete å det ohägnade skogs- eller utmarksområde, vari marken ingår, eller å viss del av området i ändamål att bringa den gemensamma betningen därå till upphörande (*betesreglering*).

Under behandlingen av det förslag till ny lag om ägofred, som förelades 1933 års riksdag, väcktes fråga om beredande av kostnadsfri rätts-hjälp åt vissa fastighetsägare vid betesreglering enligt den föreslagna lagen. Sedan sagda förslag med vissa ändringar godkänts av riksdagen samt lag i ämnet utfärdats den 2 juni 1933 (nr 269), vilken lag trätt i kraft den 1 januari 1934, har Kungl. Maj:t nu framlagt förslag i berörda avseende.

Departementschefen har i frågan anfört bland annat följande:

»De fastigheter, för vilka betesmarker enligt 19 § lagen om ägofred må upplåtas vid betesreglering, utgöras i allmänhet av små och mindre bärkraftiga jordbruk, och ägarna till dessa torde i regel befinna sig i svag ekonomisk ställning. Det måste förutsättas, att ägarna i många fall ej äro i stånd att själva nöjaktigt bevaka sin rätt vid betesreglering eller att gälda å dem belöpande kostnad för förrättning angående sådan reglering. Giltiga skäl synas därför föreligga att, i anslutning till vad som skett genom kungörelsen den 20 juli 1925 (nr 379) om bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område m. m., bereda kostnadsfri rätts-hjälp genom statens försorg åt ifrågavarande fastighetsägare vid betesreglering.»

De närmare bestämmelserna för bestridande av allmänna medel av ifrågavarande kostnader hava angivits i ett i statsrådsprotokollet återgivet, inom jordbruksdepartementet utarbetat kungörelseförslag.

Enligt detta skola vissa med betesreglering förenade kostnader, såvitt dessa drabba ägare av fastighet, å vilken enligt 19 § lagen om ägofred betesmark må i visst fall upplåtas vid regleringen, kunna bestridas med allmänna medel. De kostnader, som sålunda må gäldas, äro dels utgifter för biträde vid upprättande av sådan förening angående betesreglering, som omförmäles i 36 § lagen om ägofred, dels ock utgifter för förrättning angående betesreglering och för biträde vid dylik förrättning.

I fråga om utgifter i förstnämnda hänseende innehåller förslaget, att för varje län, där bestämmelserna om betesreglering enligt Kungl. Maj:ts förordnande äga tillämpning, länsstyrelsen skall förordna en lämplig person, vilken skall hava till åliggande att på anmodan lämna här avsedd fastig-

hetsägare, som må vara i behov däray, biträde vid upprättande av sådan förening rörande betesreglering, som förut sagts. Dylikt förordnande bör företrädesvis meddelas jordbrukskonsulent eller annan tjänsteman hos länets hushållningssällskap. Rätt att få kostnad för biträde i berörda avseende bestridd av allmänna medel må enligt förslaget efter ansökan tillerkännas fastighetsägare, som nyss sagts. Ansökan göres av fastighetsägaren hos länsstyrelsen, som har att skyndsamt meddela beslut i ärendet. Bifalles ansökningen, har länsstyrelsen att, sedan räkning av den till ersättning berättigade ingivits samt vederbörligen granskats, bestämma med vilket belopp ersättningen skall utgå och därefter utbetala beloppet.

Beträffande utgifter för förrättning angående betesreglering och för biträde vid sådan förrättning innehåller förslaget, att fastighetsägare, varom nu är fråga, må tillerkännas rätt att få kostnad i dessa hänseenden bestridd av allmänna medel, där fastighetsägaren icke äger tillgång till gäldande av sådan kostnad eller efter dess utgivande skulle sakna medel, som skäpligen må anses erforderliga för hans eget och hans familjs uppehälle. Fastighetsägare, som vill komma i åtnjutande av sådan förmån, skall därom göra ansökan hos den länsstyrelse, som förordnat förrättningsman. Ansökningen skall åtföljas av skriftlig, på heder och samvete avgiven uppgift om sökandens förmögenhetsförhållanden och storleken av den familj, han har att försörja. Denna uppgift skall vara styrkt genom intyg av offentlig myndighet eller trovärdig person. — Bifalles ansökan om kostnadsfritt biträde vid förrättning angående betesreglering, skall länsstyrelsen enligt förslaget förordna en lämplig person att mot ersättning av allmänna medel biträda fastighetsägaren vid förrättningen. Till sådant biträde bör, såvitt möjligt, förordnas person, boende i närheten av förrättningsstället. Räkning skall av den till ersättning berättigade ingivas till länsstyrelsen, som efter granskning av räkningen bestämmer, med vilket belopp ersättningen skall utgå, samt därefter utbetalar beloppet. — Varder ansökning, avseende kostnad för förrättning angående betesreglering, bifallen, har länsstyrelsen, efter det i laga ordning fastställts, huru stor andel av förrättningskostnaden belöper å fastighetsägaren samt storleken av kostnaden behörigen styrkts genom räkningar eller annorledes, att bestämma, med vilket belopp ersättning för berörda andel skall utgå, samt därefter till vederbörande utbetala beloppet.

Utskottet.

Utskottet anser sig på av departementschefen anförda skäl böra biträda Kungl. Maj:ts förslag. Med hänsyn till att enligt förslaget rätten att i det enskilda fallet erhålla kostnadsfritt biträde i här förevarande avseende skall bero på prövning av vederbörande länsstyrelse synes utskottet garanti vinnas för att anlitande av sådan hjälp icke skall ske i större utsträckning än som kan befinnas motiverad av föreliggande omständigheter.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

41:o) **Jordbrukstekniska föreningen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 76 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till understöd åt jordbrukstekniska föreningen anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 12,000 kronor.

42:o) **Sveriges pomologiska förening.** Under punkt 77 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under 1934 anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 10,000 kronor.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 320 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte vidkommande anslaget under nu förevarande punkt anslå ett belopp av 12,000 kronor till pomologiska föreningen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen. För Sveriges pomologiska förening har från och med 1922 i riksstaten varit uppfört ett extra anslag. Anslaget, som för budgetåret 1932/1933 utgjorde 12,000 kronor, nedsattes för innevarande budgetår till 10,000 kronor.

Den förslidet är vidtagna anslagsminskningen föranleddes av det statsfinansiella läget. De statsfinansiella svårigheterna göra sig fortfarande med samma styrka gällande. Med hänsyn härtill anser sig utskottet — som eljest till fullo uppskattar pomologiska föreningens verksamhet för fruktodlingens främjande — böra förorda anslagets uppförande med oförändrat belopp för nästa budgetår och kan sålunda icke biträda motionen.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 320, i vad den rör anslaget under förevarande punkt, till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under 1934 anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 10,000 kronor.

43:o) **Befrämjande av avsättningen av svensk frukt.** Under punkt 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till befrämjande av avsättningen av svensk frukt anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 320 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.* har vidkommande anslaget under förevarande punkt hemställts, att riksdagen måtte besluta anslå ett belopp av 6,000 kronor att utgå till reklam för svensk frukt.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Riksdagen har till befrämjande av avsättningen av svensk frukt såsom extra reservationsanslag anvisat för vart och ett av budgetåren 1929/1930—1932/1933 7,000 kronor och för budgetåret 1933/1934 4,000 kronor. Anslaget har av Kungl. Maj:t ställts till Sveriges pomologiska förenings förfogande, att användas till organisations- och informationsarbete på frukthandelns område, noteringssättning för frukt, anordnande av vissa kurser, utställningar och mässor ävensom för utgivande av propagandatryck i huvudsaklig överensstämmelse med av föreningens styrelse framlagd plan.

Utskottet.

Av motsvarande skäl, som utskottet anfört under nästföregående punkt, anser sig utskottet icke böra såsom i motionen föreslagits förordna någon höjning i det för nu ifrågavarande ändamål av Kungl. Maj:t äskade beloppet för nästa budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 320, i vad den rör anslaget under förevarande punkt, till befrämjande av avsättningen av svensk frukt anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

44:o) Organisationsbidrag till mjölkbedömningsföreningar. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 84 gjorda framställning — innefattande en anslagsminskning med 2,000 kronor i förhållande till anslaget för löpande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må till organisationsbidrag till mjölkbedömningsföreningar anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 3,000 kronor.

45:o) Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 86 gjorda framställning — avseende anvisande för nästa budgetår av anslag för ändamålet till samma belopp som för innevarande budgetår — hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till avlönande under 1935 av mejerikonsulenter anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 67,000 kronor.

46:o) Bidrag till mejerikonsulenters resor. Kungl. Maj:ts under punkt 87 gjorda framställning innefattar en med hänsyn till belastningen å anslaget under senaste budgetåret föreslagen anslagsminskning med 5,000

kronor i jämförelse med anslaget för löpande budgetår. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av och såsom bidrag till resekostnader för mejerikonstuler, till vilkas avlöning bidrag lämnas av statsmedel, anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

47:o) **Jordbrukarungdomens förbund.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 91 gjorda framställning, innefattande anvisande av anslag för ifrågavarande ändamål till samma belopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet under kalenderåret 1934 anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 30,000 kronor.

48:o) **Utredning angående jordbrukets skuldsättning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 94 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för utredningen angående jordbrukets skuldsättning anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 48,000 kronor.

49:o) **Statens egnahemsstyrelse.** Under punkt 96 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till statens egnahemsstyrelse anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 60,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning av anslaget i jämförelse med anslaget för innevarande budgetår med 10,000 kronor. Denna ökning hänför sig dels till behovet att på grund av den väsentligt ökade arbetsmängden inom styrelsen anställa ytterligare en notarie, dels därtill att en extra expeditionsvakt och ett extra biträde ansetts böra erhålla anställning såsom extra ordinarie befattningshavare i femte respektive fjärde lönegraden. Departementschefen har under framhållande att chefen för egnahemsstyrelsen borde benämnas överdirektör beräknat anslaget för budgetåret 1934/1935 sålunda:

1 överdirektör och chef för egnahemsstyrelsen, tillika statens egnahemsinspektör	kronor	13,000
1 byrådirektör (lönegrad B 26, löneklass 25—28) ..	»	8,124
2 notarier (lönegrad B 21, löneklass 20—23)	»	12,096
1 kanslibitråde (7:e lönegraden)	»	2,520
1 expeditionsvakt (5:e lönegraden)	»	2,208
1 kontorsbiträde (4:e lönegraden)	»	2,052
Summa grundavlöningar kronor		40,000

Till arvodesförhöjningar o. d., *förslagsanslag* kronor 2,500

Summa avlöningar, *förslagsanslag* kronor 42,500

Arvoden till tre ledamöter, vardera arvodet å 1,000 kronor, kronor	3,000
Dagarvoden, <i>förslagsanslag</i>	» 1,600
Extra biträden och tillfällig arbetskraft	» 2,400
Rese- och traktamentsersättningar till befattningshava- re och ledamöter i styrelsen, <i>förslagsanslag</i>	» 10,500

Summa *förslagsanslag* kronor 60,000.

Utskottet.

Den föreslagna anslagsförhöjningen synes utskottet motiverad genom den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen. Utskottet, som icke heller i övrigt har något att erinra mot förevarande framställning, biträder sålunda Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till statens egnahemsstyrelse anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra förslagsanslag av 60,000 kronor.

50:o) **Södra Sveriges fiskeriförening.** Under punkt 112 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening anvisa för budgetåret 1934/1935 såsom extra anslag a) såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 6,750 kronor, b) såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings-, försöks- och fiskodlingsverksamhet 15,250 kronor eller tillhopa 22,000 kronor.

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 138 av herr *Lindberg* i Umeå har hemställts, att riksdagen måtte besluta minska anslaget till södra Sveriges fiskeriförening med det belopp som för närvarande ur detsamma utgår till fiskeriskolan i Aneboda för utbildning av fiskeriinstruktörer.

I *Kungl. Maj:ts förslag* har anslaget i fråga upptagits med tillhopa samma belopp som för innevarande budgetår.

Motionen åter avser en sänkning i anslaget med belopp motsvarande vad som för närvarande utgår för uppehållande av fiskeriskolan vid Aneboda för utbildning av fiskeriinstruktörer. Detta förslag motiveras med att de från skolan utbildade saknade möjlighet att erhålla anställning och därigenom nyttiggöra de vid skolan inhämtade kunskaperna.

Motionen ger icke någon ledning för bedömande av det däri framförda förslaget. Utskottet håller för övrigt före, att, därest något missförhållande i förevarande avseende kan anses föreligga, vederbörande, som därav beröres, i första hand torde hava att göra lantbruksstyrelsen, under vars inseende skolan i fråga står, uppmärksam på saken. Utskottet, som sålunda anser sig icke böra förorda någon åtgärd med anledning av motionen, biträder Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen II: 138 till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening anvisa för budgetåret 1934/1935 såsom extra anslag

a) såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 6,750 kronor,

b) såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings-, försöks- och fiskodlingsverksamhet 15,250 kronor eller tillhopa 22,000 kronor.

51:o) **Skogshögskolan.** Kungl. Maj:ts under punkt 121 gjorda framställning innebär ingen annan ändring i jämförelse med anslaget för innevarande budgetår än att den i gällande stat för skogshögskolan upptagna anslagsposten å 1,500 kronor till vikariatsersättningar uteslutits ur staten, då sådan ersättning enligt numera tillämpad praxis skulle bestri-
das ur anslagsposten till avlöningar.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget till stat för skogshögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

2) minska ordinarie förslagsanslaget till skogshögskolan, nu 227,400 kronor, med 1,500 kronor till 225,900 kronor.

52:o) **Statens skogsförsöksanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 122 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie förslagsanslaget till statens skogsförsöksanstalt med oförändrat belopp, 213,000 kronor.

53:o) **Skogshushållning i allmänhet.** Kungl. Maj:ts under punkt 125 gjorda framställning innebär, att statsmedel för ändamålet skulle ställas till förfogande i samma utsträckning som under löpande budgetår. På grund av att någon reservation å anslaget till den 1 juli 1934 icke är att påräkna skulle härför tarvas en anslagsökning av 7,500 kronor.

Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till skogshushållning i allmänhet, nu 7,500 kronor, med 7,500 kronor till 15,000 kronor.

54:o) **Utgifter för naturskyddsändamål.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 137 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, för budgetåret 1934/1935 anvisa såsom särskilda extra reservationsanslag

a) till kostnader för nationalparker 2,500 kronor,

b) till vetenskapsakademiens förvaltning av naturskyddsärenden 6,000 kronor.

55:o) **Kartarbeten m. m.** Kungl. Maj:ts under punkt 154 gjorda framställning innebär en höjning av anslaget till kartarbeten m. m. med 66,000 kronor.

Jämlikt beslut av 1933 års riksdag är ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. i riksstaten uppfört med 164,000 kronor.

Inberäknat en inkomst genom inflytande kartförsäljningsmedel, uppskattad till 40,000 kronor, finnes för innevarande budgetår för kartarbeten m. m. tillgängligt ett belopp av (164,000 + 40,000 =) 204,000 kronor. Beloppet användes i huvudsaklig överensstämmelse med följande fördelning å olika poster.

Fältarbeten	kronor	105,500
Utgivnings- och byråarbeten	»	37,800
Ortnamnsgranskning	»	3,000
Tillsyn och vård av kartor m. m.	»	500
Tryckningskostnader, högst	»	9,700
Expenser	»	47,500

Summa kronor 204,000.

I skrivelse den 30 augusti 1933 har *chefen för rikets allmänna kartverk* gjort framställning om anslag till kartarbeten m. m. för budgetåret 1934/1935, innefattande en ökning i jämförelse med anslaget för innevarande budgetår med 102,000 kronor.

Av den ifrågasatta ökningen hänföra sig 54,500 kronor till posten fältarbeten, vilken sedan budgetåret 1931/1932 undergått en minskning med 106,000 kronor.

Departementschefen har härom anfört följande.

»Det är angeläget, att kartverkets arbetskrafter kunna utnyttjas. Möjligheterna härutinnan äro beroende av att personalen äger tillgång till erforderligt arbetsmaterial. Då dylikt behov enligt vad kartverkschefen anfört ej kan under nästa budgetår fyllas inom ramen av det belopp, som för innevarande budgetår anvisats till fältarbeten, kan viss anslagshöjning ej undvikas, en mening som statskontoret biträtt. Med hänsyn till det nuvarande statsfinansiella läget kan jag emellertid ej tillstyrka så stor höjning som ifrågasatts, utan förordar jag, att för tillgodoseende av det oundgängligaste behovet i förevarande avseende anslagsposten till fältarbeten höjes med 34,500 kronor till 140,000 kronor. Därjämte torde ett belopp av förslagsvis 15,000 kronor böra beräknas för fortsatt flygfotografering i Göteborgs och Bohus län.

Jag tillstyrker vidare, att posten utgivnings- och byråarbeten, nu 37,800 kronor, höjes med 7,200 kronor till 45,000 kronor. Härav beräknar jag 7,000 à 8,000 kronor för reproduktion i ljustryck av de vid flygfotograferingen erhållna bildkartorna. Ifrågavarande reproduktion erfordras för erhållande av stomkartor för fältmätningar.

Jag har ej erinran mot att posterna ortnamnsgranskning samt tillsyn och vård av kartor m. m. upptagas med oförändrade belopp eller med respektive 3,000 och 500 kronor.

I avseende å posten tryckningskostnader, nu 9,700 kronor, kan jag i så måtto tillmötesgå förslaget om anvisande av medel för utgivning av vissa ekonomiska kartblad med beskrivningar beträffande Göteborgs och Bohus län, att jag finner sagda post i dylikt syfte böra höjas med 9,300 kronor till 19,000 kronor.

Expensanslaget torde upptagas med oförändrat belopp av 47,500 kronor.

Utgifterna för kartarbeten m. m. skulle sålunda uppgå till sammanlagt (140,000 + 15,000 + 45,000 + 3,000 + 500 + 19,000 + 47,500 =) 270,000 kronor. Då av utgifterna 40,000 kronor beräknas kunna täckas av kartförsäljningsmedel, kräves, att ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. upptages med 230,000 kronor.»

Den begärda anslagsökningen sammanhänger med den avsevärda ned-sättning av anslaget i fråga, som på sätt ovan nämnts ägt rum sedan budgetåret 1931/1932.

Utskottet.

I likhet med departementschefen anser utskottet det angeläget, att medel ställas till förfogande, så att kartverkets arbetskrafter kunna utnyttjas, och mot den för sådant ändamål begärda anslagsökningen, 34,500 kronor, har utskottet intet att erinra. På grund härav och då behovet av anslagshöjningen jämväl i övrigt synes bestyrkt av utredningen i ärendet anser sig utskottet böra förorda Kungl. Maj:ts framställning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må höja det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppförda ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m., nu 164,000 kronor, med 66,000 kronor till 230,000 kronor.

56:o) **Rese- och traktamentspenningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 163 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 50,000 kronor, med 10,000 kronor till 40,000 kronor.

57:o) **Främjande av organisationsarbetet m. m. på jordbrukets och fiskets områden.** Under punkt 166 har Kungl. Maj:t gjort framställning om anvisande av ett extra reservationsanslag å 40,000 kronor till främjande av organisationsarbetet m. m. på jordbrukets och fiskets område.

För budgetåren 1930/1931 och 1931/1932 hava av riksdagen såsom extra reservationsanslag anvisats 200,000 respektive 150,000 kronor (R. skr. 1930: 377 och 1931: 211) till åtgärder för förbättrande av mejerihanteringen i organisatoriskt och merkantilt hänseende. Av anslagsmedlen kvarstå 40,800 kronor odisponerade. Jämlikt grunderna för dispositionen av äldre reservationsanslag kommer sagda belopp att beräknas bland inkomsterna i riksstaten för budgetåret 1934/1935.

Departementschefen har anfört följande.

»Lantbruksstyrelsen har i uppdrag att framlägga förslag beträffande organisations- och avsättningsförhållandena å äggmarknaden. Vidare framlägger 1933 års strömmingshandelsutredning visst förslag beträffande fiskerinäringens avsättningsförhållanden. Det är angeläget, att för realiserande snarast av de förslag, som sålunda inföväntas eller eljest framkomma i ändamål att förbättra organisationen och avsättningsförhållandena på jordbrukets och fiskets områden, medel finnas för Kungl. Maj:t disponibla. Att härför taga i anspråk medel ur andra till Kungl. Maj:ts förfogande ställda anslag lärer med hänsyn till belastningen å anslagen icke bliva möjligt. Jag vill fördenskull förorda, att hos riksdagen göres framställning om anvisande för nästa budgetår av ett extra reser-

vationsanslag till belopp, nära anslutande sig till vad som tillföres budgeten genom uppförande å inkomstsidan av behållningen å anslaget till mejerihanteringens förbättrande i organisatoriskt och merkantilt hänseende, eller 40,000 kronor. Det nya anslaget torde få av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder, avsedda att främja organisationsarbetet och av-sättningsförhållandena på jordbrukets och fiskets områden.»

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till främjande av organisationsarbetet m. m. på jordbrukets och fiskets områden anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Stockholm den 20 februari 1934.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carl Eriksson, Gabrielsson, von Stockenström, Granath, Tjällgren, Fritiof Gustafson, Bengtsson* och *Dalberg*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Olsson* i Rödningsberg, *Gustafson* i Kasenberg, *Andersson* i Löbbo, *Carlström, Andersson* i Tungelsta och *Pettersson* i Rosta;

med undantag därav att vid behandling av punkterna 25 och 26 herr *Pettersson* i Grytterud deltagit i stället för herr *Hedlund* i Häste och herr *Osberg* i stället för herr *Carlström*.

Reservationer:

Under punkt 15 (Kurser i trädgårdsskötsel) av herrar *Tjällgren* och *Pettersson* i Rosta, som anfört:

Såsom i motionerna I:170 och II:73 samt II:137 framhållits har en glädjande stegring av intresset för fruktodling kunnat konstateras under de senare åren, varom bland annat de många nybildade frukodlareföreningarna vittna. Då dessa föreningars verksamhet kräver tillgång till fackutbildade trädskötare men det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget visat sig otillräckligt för beredande av erforderliga utbildningsmöjligheter på området, ha vi ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till de yrkanden, som framstälts i motionerna I:170 och II:73 samt II:137, till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

Under punkt 16 (Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln) av herrar *Johansson* i Uppmälby, *Carl Eriksson*, *Granath*, *Dalberg*, *Olsson* i Rödningberg, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Tungelsta, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

De med ifrågavarande anslag understödda åtgärderna hava varit av stor betydelse för nötboskapsavelns höjande, och statens medverkan på detta område torde fortfarande vara av nöden. Den genom statsmakternas beslut förlidet år härutinnan vidtagna begränsningen kan, om den får fortfara under en följd av år, befaras medföra ett äventyrande i viss mån av de hittills uppnådda värdefulla resultaten. I betraktande härav tala onekligen vissa skäl för en återgång snarast möjligt till ett högre anslagsbelopp. Då emellertid, såsom departementschefen erinrat, de förra året vidtagna inskränkningarna i statens ifrågavarande bidragsverksamhet föranledas av statsfinansiella hänsyn och enär de statsfinansiella svårigheterna fortfarande göra sig lika starkt gällande, anser sig utskottet böra förorda, att anslaget i fråga för närvarande bibehålles vid det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet. Utskottet kan sålunda icke biträda motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning samt med avslag å motionerna

I: 38 och II: 354 i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln med oförändrat belopp, 175,000 kronor.

Under punkt 25 (Allmänt anslag till hushållningssällskapen)

I) av herrar *Johansson* i Uppmälby, *Carl Eriksson*, *Granath*, *Dalberg*, *Olsson* i Rödningsberg, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Tungelsta, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Beträffande först den i motionerna I: 167 och II: 318 föreslagna anslagshöjningen är utskottet liksom motionärerna medvetet om att den avsevärda beskränning av ifrågavarande anslag i förhållande till anslagets belopp senast för budgetåret 1932/1933, som av Kungl. Maj:t föreslås jämväl för nästa budgetår, kan komma att vålla hushållningssällskapen icke obetydliga svårigheter. I betraktande av de betydelsefulla uppgifter, som åvila hushållningssällskapen, hade det jämväl enligt utskottets mening varit önskvärt, att ifrågavarande anslag kunnat upptagas med ett högre belopp än det, som innefattas i Kungl. Maj:ts förslag. Då emellertid de statsfinansiella svårigheter, som föranledde den förlidit år vidtagna anslagsbegränsningen, fortfarande göra sig med samma styrka gällande, anser sig utskottet icke nu böra förordna någon avvikelse från Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet kan sålunda icke biträda motionerna I: 167 och II: 318.

Vidkommande motionerna — — — bestämmelser i förevarande avseende. Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionerna I: 167 och II: 318 för budgetåret 1934/1935 uppföra ordinarie anslaget »Allmänt anslag till hushållningssällskapen» med oförändrat belopp av 2,600,000 kronor, att fördelas mellan hushållningssällskapen i enlighet med av departementschefen tillstyrkt förslag;
- 2) att motionerna I: 164 och II: 343 må anses besvarade genom vad utskottet här ovan anför;
- 3) att motionerna I: 165 samt I: 166 och II: 325 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;
- 4) att motionen II: 311 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II) av herr *Osberg*.

Under punkt 39 (Svenska betes- och vallföreningen) av herrar *Johansson* i Uppmälby, *Carl Eriksson*, *Granath*, *Dalberg*, *Olsson* i Rödningsberg, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Tungelsta, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Utskottet erkänner oförbehållsamt den av svenska betes- och vallföreningen bedrivna verksamhetens stora betydelse för landets jordbruk och anser, att föreningen därför är förtjänt av fortsatt statsunderstöd. Å andra sidan måste utskottet finna, att denna förening liksom andra statsunderstödda föreningar lärer få underkasta sig den inknappning i viss mån av statens bidrag, som det fortfarande svåra statsfinansiella läget kräver, även om därav skulle behöva föranledas någon mindre inskränkning av den nuvarande verksamheten. Utskottet vill härvid erinra, att det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet — vilket är lika med det av Kungl. Maj:t nu äskade — tillkom genom en nedsättning med 15 procent av det för budgetåret 1932/1933 anvisade anslaget i enlighet med ett av granskningsnämnden framlagt, av lantbruksstyrelsen biträtt förslag. Ett närmare ställningstagande till den i motionerna ifrågasatta, till vissa poster sig närmast hänförande anslagshöjningen skulle för övrigt enligt utskottets mening förutsätta en granskning i detalj av samtliga i föreningens statförslag upptagna poster, något som utskottet knappast kan finna lämpligt att ingå på. Slutligen vill utskottet erinra, att inom jordbruksdepartementet särskilt tillkallade utredningsmän den 30 januari 1934 inkommit med förslag till omorganisation av försöksverksamheten på växt- och trädgårdsodlingens område, vilket synes utskottet utgöra ett ytterligare skäl för att icke nu företaga en höjning av ifrågavarande anslag. Utskottet, som sålunda anser sig icke böra förorda motionerna, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionerna I: 173 och II: 312 för uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 73,500 kronor.

Under punkt 42 (Sveriges pomologiska förening) av herrar *Tjällgren* och *Pettersson* i Rosta, som under hänvisning till vad som anförts i motion II: 320 ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till det yrkande, som framställts i motionen II: 320, till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under 1934 anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

Under punkt 43 (Befrämjande av avsättningen av svensk frukt) av herrar *Tjällgren* och *Pettersson* i Rosta, som i anslutning till i motion II: 320 anförd motivering ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till det yrkande, som framställes i motionen II: 320, till befrämjande av avsättningen av svensk frukt anvisa för budgetåret 1934/1935 ett extra reservationsanslag av 6,000 kronor.